MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Nummer: 2026-35

Onderwerp: : Datagedreven profilering binnen de gemeente Leudal en bij haar samenwerkingspartners
Naar aanleiding van agendapunt nummer: ??

De gemeenteraad van Leudal in vergadering bijeen op 8 december 2026;
Gelet op artikel 29 van het Reglement van orde raadsvergaderingen Leudal 2015.

CONSTATERENDE DAT:

- de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme in haar rapport *Principes voor profilering* van 7 mei 2026 waarschuwt voor de risico's van datagedreven profilering door de overheid, in het bijzonder bij fraude- en criminaliteitsbestrijding;
- de Staatscommissie de overheid oproept te stoppen met datagedreven profilering ten behoeve van fraude- en criminaliteitsbestrijding;
- datagedreven profilering kan leiden tot discriminatie en ongelijke behandeling van burgers, met mogelijk ingrijpende gevolgen;
- dergelijke profilering niet uitsluitend plaatsvindt met behulp van kunstmatige intelligentie, maar ook door toepassing van risicomodellen en andere geautomatiseerde selectiemethoden.

OVERWEGENDE DAT:

- onder datagedreven profilering in deze motie wordt verstaan: het systematisch gebruiken van persoonsgegevens om kenmerken, gedrag of risico's van individuele inwoners of groepen inwoners te beoordelen of te voorspellen, met als doel hen te categoriseren of te selecteren voor een bepaalde beslissingen, controles of andere interventies;
- ook gemeenten en organisaties die namens gemeenten taken uitvoeren gebruik kunnen maken van datagedreven profilering;
- de gemeenteraad inzicht moet hebben in de eventuele toepassing daarvan binnen de gemeente Leudal en bij organisaties die namens of in opdracht van de gemeente gemeentelijke taken uitvoeren;
- transparantie over het gebruik van persoonsgegevens en de wijze waarop inwoners worden geselecteerd voor controles van belang is voor het vertrouwen in de overheid;
- het college verantwoordelijk is voor een zorgvuldige uitvoering van gemeentelijke taken, ook wanneer deze door derden worden uitgevoerd;
- de gemeenteraad moet kunnen beoordelen of bij eventuele toepassingen voldoende waarborgen bestaan tegen discriminatie en ongelijke behandeling.

VERZOEKT HET COLLEGE:

1. Inventarisatie

Binnen negen maanden een inventarisatie uit te voeren van de toepassingen van datagedreven profilering binnen de gemeentelijke organisatie en bij organisaties die namens of in opdracht van de gemeente Leudal gemeentelijke taken uitvoeren, voor zover de betreffende gegevensverwerking verband houdt met die taken, en de gemeenteraad schriftelijk over de resultaten van deze inventarisatie te informeren, met inachtneming van de onder de punten 2, 3 en 4 genoemde vereisten.

2. Inhoud van de inventarisatie
In dit overzicht per toepassing ten minste aan te geven:

a. Bij welke gemeentelijke taak en met welk doel datagedreven profilering plaatsvindt;
b. Welke categorieën persoonsgegevens daarbij worden gebruikt;
c. Welke methoden worden toegepast, waaronder eventuele algoritmen, risicomodellen en geautomatiseerde selectieregels;
d. Welke gevolgen de profilering kan hebben voor de betrokken inwoners, bijvoorbeeld extra controles, nader onderzoek of andere interventies;
e. Welke maatregelen zijn getroffen om discriminatie en ongelijke behandeling te voorkomen;
f. Op welke wijze wordt gecontroleerd of de toepassing rechtmatig, noodzakelijk en proportioneel is;
g. Of en op welke wijze wordt onderzocht of de toegepaste methoden daadwerkelijk leiden tot ongerechtvaardigde ongelijke behandeling van bepaalde groepen inwoners, en wat de resultaten van deze onderzoeken zijn.

3. Aandachtsgebieden
Bij de inventarisatie expliciet aandacht te besteden aan toepassingen bij toezicht, handhaving, fraudebestrijding en de uitvoering van taken binnen het sociaal domein.

4. Volledigheid
In het overzicht aan te geven welke gemeentelijke taken en samenwerkingsorganisaties bij de inventarisatie zijn betrokken en welke eventueel buiten beschouwing zijn gebleven, met vermelding van de reden daarvoor.

5. Beoordeling en verbetermaatregelen
De gemeenteraad tevens te informeren:

a. In hoeverre de aangetroffen toepassingen in overeenstemming zijn met de relevante aanbevelingen van de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme;
b. Welke eventuele tekortkomingen of risico's op discriminatie en ongelijke behandeling zijn vastgesteld;
c. Welke maatregelen het college noodzakelijk acht om deze risico's weg te nemen en binnen welke termijn deze maatregelen worden uitgevoerd.

6. Structurele openbare verantwoording
Ervoor te zorgen dat de gemeente Leudal jaarlijks openbaar rapporteert over de toepassing van datagedreven profilering en te bevorderen dat organisaties die namens of in opdracht van de gemeente gemeentelijke taken uitvoeren dit eveneens zelfstandig doen, bij voorkeur in hun eigen jaarverslag en zoveel mogelijk volgens het onder punt 2 beschreven format, met vermelding van eventuele geconstateerde risico's en de naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ton Ehlen
PRO Leudal

Rens Raemakers
D66 Leudal